

Ekosofias Nyhetsbrev

JANUARI 2017 - TJUGOFEMTE ÅRGÅNGEN

2016 BLEV VARMASTE ÅRET HITTILLS

Siffror från Nasa och den brittiska vädertjänsten bekräftar vad man misstänkt – 2016 blev det varmaste året någonsin.

Förra året var varmare än förut från starten så det var så tidigt som i maj 2016 som forskare började förutspå att det skulle bli det varmaste året någonsin. Fullständiga siffror från Nasa visar nu på att 2016 höll en medeltemperatur på 0,07 grader varmare än 2015. Det gör att 2016 slår värmerekord, vilket nu skett tre år i rad, skriver BBC News.

– 2016 har slagit 2015 med nästan 0,1 grader vilket kanske inte verkar som särskilt mycket men i jämförelse från ett år till nästa är det faktiskt en enorm skillnad, säger Dr Gavin Schmidt på Nasa till BBC News.

Han menar att El Niño har haft en viss effekt men tillstår:

– Vi ser att över tid har dessa uppvärmningar skett på grund av växthusgaser. Han får medhåll av klimatforskaren Michael Mann vid Pennsylvania State University, att det är människan som ligger bakom klimatförändringarna.

– De rekordvarma åren vi har sett de senaste decennierna kan enbart förklaras av människans beteende. Effekten av mänsklig påverkan på klimatet är inte längre subtil. Den är klar som dagen och så är dess effekter i form av rekordöversvämningar, torka, superstormar och bränder, säger han till The Guardian.

Jordens medeltemperatur är nu 1 grad varmare än då mätningarna började i slutet av 1800-talet. 16 av de 17 åren med rekordtemperaturer har inträffat sedan millennieskiftet.

En grad låter lite, men regioner kan ha mycket större temperaturökning.

– Man har haft nya värmerekord i samband med värmeböljor i Indien, Iran och Kuwait med en bit över 50 grader vissa dagar, så det har varit väldigt höga temperaturer. Utöver det är det väldigt varmt i haven också. Det gör att problemen fortsätter med att korallreven dör, man får korallblekning. Sedan har vi de höga temperaturerna i Arktis som gör att havsisen krymper. I år har utbredningen av havsis varit extremt liten däruppe, säger Erik Kjellström som är klimatforskare vid SMHI.

Forskare spår samtidigt att 2017 troligtvis inte kommer att slå värmerekordet från 2016 men lär hamna bland de fem varmaste åren.

Svt Nyheter / Sveriges Radio

KLIMATFÖRÄNDRINGAR EN SÄKERHETSRIK ANSER REGERINGEN

Klimatförändringarna är ett allvarligt och växande hot mot den globala säkerheten som påverkar Sverige både direkt och indirekt. Det slår regeringen fast i sin nya säkerhetsstrategi, som statminister Stefan Löfven presenterade på konferensen Folk och Försvar.

I den nya strategin konstateras att Sveriges klimat har blivit varmare och mer nederbördsrikt, och att fortsatta förändringar är att vänta, även om den globala medeltemperaturökningen begränsas till under två grader.

KONJUNKTURINSTITUTET UTREDER KOSTNADER AV KLIMATFÖRÄNDRINGAR

Regeringen har gett Konjunkturinstitutet i uppdrag att kartlägga de samhällsekonomiska effekterna för Sverige av de långsiktiga klimatförändringarna. Bland annat ska myndigheten se vilka vinster en svensk klimatpolitik kan bidra med.

KI:s analys ska belysa samverkan mellan olika styrmedel för att nå det långsiktiga utsläppsmål som föreslagits av Miljömålsberedningen.

OBAMA FÖRDE ÖVER FEM HUNDRA MILJONER DOLLAR TILL KLIMATFONDEN

Några få dagar innan Donald Trump tog över som president, förde Barack Obama över 500 miljoner dollar till Green Climate Fund.

USA menade när avtalet skrevs på att de skulle överföra 3 miljarder dollar till fonden. Med den senaste överföringen har de sammanlagt skänkt 1 miljard dollar, vilket gör att 2 miljarder återstår nu när Donald Trump tagit över.

Överföringen följer efter en stor kampanj där över 100 organisationer och nästan 100 000 personer uppmanat Obama att föra över hela beloppet.

Orsaken till varför Obama inte överfört hela den lovade summan är sannolikt att kongressen inte gått med på det. De överföringar som gjorts skedde med pengar från utrikesdepartementet, vilket inte kräver stöd från kongressen.

The Guardian

SOLENERGIN HAR GÅTT OM FOSSILT

Den förnyelsebara energins tid är nu, i alla fall enligt World Economic Forum (WEF), skriver tidskriften Quartz. Sol- och vindenergi är nu billigare eller i samma prisnivå som nya fossila bränslen i mer än 30 länder. Och priserna på förnybar energi fortsätter att sjunka. Solenergi förväntas vara hälften så dyrt som el från kol och naturgas inom tio till 20 år.

Enligt Michael Drexler, infrastruktur- och utvecklingsansvarig på WEF, har förnybar energi nått en brytpunkt.

- Det är inte bara kommersiellt gångbart utan en lockande investerings-
möjlighet med långsiktigt, stabil, inflationsskyddad vinst, säger han.

Ny Teknik

KINA INVESTERAR I FÖRNYBAR ENERGI

Kina kommer att investera 2 500 miljarder yuan, ungefär 3 300 miljarder kronor, i förnybar energi mellan 2016 och 2020, uppger landets energimyndighet NEA.

Investeringen kommer att skapa över 13 miljoner arbeten i branschen, skriver NEA i sin plan över hur landets energisektor ska utvecklas de närmaste fem åren. Målet är att 15 procent av energikonsumtionen ska vara förnybar el 2020.

TT

SAUDIARABIEN OCH JORDANIEN GÖR JÄTTEINVESTERING I FÖRNYBAR ENERGI

Saudiarabien planerar att plöja ned mellan 30 och 50 miljarder dollar - 269 till 448 miljarder kronor - i förnybar energi till 2023, enligt landets energiminister Khalid al-Falih.

Det är inte bara Saudiarabien som satsar på förnybart i Mellanöstern. Jordanien planerar att dela ut projekt för förnybar energi motsvarande 300 megawatt mot slutet av det här året. Jordanien siktar på att öka förnybart till 20 procent av konsumtionen.

OX2

BAYLAN (S) VILL GE SNABBA ENERGIBESKED

Hundra procent förnybar el 2040 och kraftiga effektiviseringar av energianvändningen.

Energikommissionens slutbetänkande har nu lagts fram och energiminister Ibrahim Baylan (S) vill få igenom förslagen i riksdagen före valet 2018.

I juni 2016 enades Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet efter utdragna förhandlingar om den långsiktiga energipolitiken. Det som nu presenteras är de konkreta förslagen av den blocköverskridande överenskommelsen, totalt tolv förslag och 30 bedömningar. De flesta förslagen är därför i huvudsak redan kända.

- Arbetet har i stort präglats av uppgörelsen, säger kommissionens huvudsekreterare, departementsrådet Bo Diczfalusy. Kommissionen bedömer att de förslag som nu läggs fram kommer att leda till lägre kostnader för samhället men även ökad samhällsekonomisk effektivitet.

Dagens Nyheter

KÄRNKRAFTEN HOTAR MILJÖN

– Det pågår inte någon politisk framtvingad kärnkraftsavveckling i Sverige. Kravet är att kärnkraftverken ska bära sina egna kostnader och uppfylla gällande miljö- och säkerhetskrav. Och då är de inte så lönsamma längre. De förnybara energislagen har vuxit fram som både ekonomiskt och ekologiskt hållbara alternativ till fossil- och kärnenergi, skriver Pär Granstedt, samhällsanalytiker i ett debattinlägg.

Länstidningen

MILJÖMÅLSRÅD INRÄTTAT I UPPSALA

Uppsala har från årsskiftet infört ett lokalt miljömålsråd med syfte att öka takten på kommunens miljöarbete. Rådet har en rådgivande funktion och kommer utifrån denna roll att ta fram förslag till beslut såväl som att öka kunskapen om viktiga miljöfrågor. Rådet får även rätt att efter behov adjungera företrädare för nämnder, styrelser, kommunala förvaltningar, övriga myndigheter och organisationer, liksom experter i övrigt.

– Att få bredare politisk uppslutning bakom nya förslag på miljöområdet innebär att vi också kan få ett snabbare genomförande. Det räcker inte med att ta beslut om målsättningar och planer. Miljöarbetet måste genomsyra alla verksamheter för att vi ska nå klimat- och miljömål. Ju större samverkan kommunen kan ha med företagare i Uppsala med omnejd desto större blir effekten, skriver kommunalrådet Maria Gardfjell (MP), miljömålsrådets första ordförande, i en kommentar till Aktuell Hållbarhet.

KOMMUNALT BOLAG UTSES TILL "ÅRETS MILJÖSÄMSTA ELBOLAG"

Nyligen fick det kommunala bolaget i Linköping ett pris de helst hade velat vara utan; "Årets miljösamsta elbolag."

Det är föreningen Älvräddarna som utser priset till det elbolag i Sverige som de anser har gjort minst insatser för miljön.

De får antipriset främst för att det har tagit så lång tid att göra något åt situationen i sjön Yxern i Kalmar län.

"Trots att både allmänhet och myndigheter larmat gång på gång så väljer Tekniska verken att sjösänka Yxern på ett sätt som skadar den biologiska mångfalden på ett mycket allvarligt sätt. Man visar en total ansvarslöshet och nonchalans gentemot den biologiska mångfalden samt de människor som nyttjar sjön för rekreation och naturupplevelser".

Svt Nyheter

ALLT FLER SATSAR PÅ SVANENMÄRKTA HUS

Antalet Svanenmärkta bostäder som är under uppförande ökade med 200 procent från 2015 till 2016. Och nu satsar flera byggföretag på märkningen. Skanska har tagit beslutet att alla hus i egen regi ska Svanenmärkas från och med i år 2017.

– Det finns en bra efterfrågan bland bostadsköpare, man vill göra en god insats för miljön och bo så klimatsmart och hållbart som möjligt. Men för oss handlar det också om att vi vill ligga i framkant när de gäller att utveckla en hållbar bostad, säger Magnus Lambertsson, försäljnings- och marknadschef, Region Nya Hem på Skanska.

Veidekke tog redan 2012 beslutet att alla hus ska vara Svanenmärkta.

– Vi har, eller håller på att Svanenmärka cirka 35 stycken flerbostadshus sedan dess, säger Johan Alte, chef för hållbarhet och klimatfrågor på Veidekke. Bonava Svanenmärker alla sina småhus och ser över om de ska utvidga det till all sin produktion.

Skanskas egna kundundersökningar visar att kunder är mer villiga att betala för miljöfaktorer i dag.

– För tio år sedan ville ingen betala mer för ett miljömärkt hus. Men i år är det två av tre. Allt fler inser hur viktig miljön är för framtiden.

Enligt Magnus Lambertsson blir inte ett miljömärkt hus så mycket dyrare för kunden.

Byggindustrin

FÖRETAG TAR INTE HÄNSYN TILL HÅLLBARHETSRIKES

Många företag tar inte tillräcklig hänsyn till hur risker kopplade till hållbarhetsutmaningar kan påverka verksamheten finansiellt. Det är slutsatsen i en rapport, Sustainability and enterprise risk management, som World Business Council for Sustainable Development, WBCSD, presenterat i Davos. I undersökningen har 170 företag kartlagts. 89 procent av företagen anser att hållbarhetsfrågor har ekonomisk inverkan på deras verksamhet. Ändå säger 70 procent av företagen att man inte tar tillräcklig hänsyn till hållbarhetsrisker. Endast i en tredjedel av företagen som tar upp risker kopplade till hållbarhet i sin hållbarhetsrapportering, ges samma typ av information till investerare.

Miljö Online

TOYOTA STARTAR VÄTGASRÅD

För att möta klimatmålen för fordonsindustrin startas nu ett vätgasråd. Rådet, som träffades för första gången på World Economic Forums årsmöte i Davos, består förutom grundaren Toyota av bland andra BMW, Daimler, Honda, Hyundai och Shell. Målet är att bidra till utvecklingen av vätgas och öka vätgasens andelar av den framtida förnybara energimixen för fordonssektorn. Rådet meddelar att det kommer att arbeta fram ett antal rekommendationer för hur vätgas kan bidra till att nå Parisavtalet. Enligt vätgasrådet kan Parisavtalets mål nås om samhället stöder vätgas som en del av framtidens energimix.

Aktuell Hållbarhet

DAGENS NYHETER TAR STÄLLNING MOT BILSAMHÄLLET

Dagens Nyheters ledarsida publicerade i början av januari huvudledaren Sätt p för bilismen. Artikeln argumenterar för minskat bilåkande.

"Det är dags att parkeringar får ge plats åt kollektivtrafik och cykelbanor", skrev Dagens Nyheter. Tidningens linje väckte reaktioner. Anders Wijkman twittrade: "Ord i rätten tid! Sprid DN:s ledare brett över landet, men först i regering o riksdag." Även Gröna bilister twittrade: " Bilåkandet måste minska, att ta bort parkeringar är en bra början!"

Veckans Klimatnyheter

MYNDIGHETSFÖRSLAG OM MILJÖMÄRKTA DRIVMEDEL I SLUTET AV APRIL

Regeringen ger nu tre myndigheter i uppdrag att ta fram en miljö- och klimatmärkning för drivmedel. Och det ska gå snabbt. Redan den 28 februari ska Energimyndigheten i samråd med Transportstyrelsen och Konsumentverket ha ett förslag framme med en tydlig inriktning för en sådan märkning. Två månader senare, den 28 april, ska ett slutförslag levereras.

Myndigheterna som ska arbeta med detta har många komplicerade frågor att ta tag i, vilket regeringen är fullt medveten om. Miljöminister Karolina Skog (MP) konstaterade under en hearing i höstas att det till exempel finns gott om information kring bibränslen men väldigt ont om information kring de fossila bränslena. Utgångspunkten är nu att ta fram en lag om en märkning av sålda drivmedels klimat- och miljöpåverkan vid samtliga tankstationer, som ska vara lättillgänglig, tydlig och begriplig för konsumenterna. Regeringen vill också ha förslag om hur information vid tankstation kan kompletteras med andra mer detaljerade krav, till exempel på berörda aktörers hemsidor.

Aktuell Hållbarhet

FRANKRIKE GER HÖGRE BONUS VID SKROTNING AV DIESELBIL

Den franska regeringen utvecklar landets bonus malus-system. Om fransmännen köper en elbil och samtidigt skrotar en gammal diesebil kan de få nästan 100 000 kr i bonus.

För att begränsa dieseltrafiken i den franska huvudstaden har man infört miljözoner där bilarna delas in i olika kategorier beroende på bränsleteknik, storlek och ålder. Beroende på luftkvalitet och utsläppsnivåer kan man nu begränsa vilka av dessa kategorier som får köra i staden.

Tjänstebilsfakta

DIESLAR KAN BLI DUBBELT SÅ DYRA SOM HYBRIDER

Om några år kan diesebilarna bli mycket dyrare att köpa – kanske dubbelt så dyra som hybridbilar. Det hävdar Toyotas drivlinechef Koei Saga. Anledningen är att utsläppsreglerna blir hårdare och då måste biltillverkarna investera i avancerad och dyr teknik för att möta kraven.

– Jag tror dieselmotorerna står inför en väldigt stor utmaning, och kanske också vissa bensinmotorer. För dieselmotorerna är utsläppsreningen väldigt svår. Det behövs mycket teknik och reglerna blir hårdare och hårdare. Jag tror framtidens diesebil kan kosta dubbelt så mycket som en hybridbil så kostnaderna kommer gå upp. Därför tror jag det blir svårare och svårare för dieselmotorn, säger Koei Saga till Autocar.

Recharge

INVESTERA INTE MER I DIESEL

Det börjar bli med diesel som med socker. Först ett allt större tvivel på att det egentligen är så bra att ha det överallt, därefter ett snabbt sämre rykte och sedan rak misstro, rop på straffskatt, begränsningar och förbud.

Dieselmotorn blev dominerande i EU:s personbilspark på grund av lägre koldioxidutsläpp och bättre bränsleekonomi jämfört med bensin. Att kunna köra dubbelt så långt på en tank diesel är ett starkt argument för de flesta. Men dieseln har en smutsig baksida med sina högre utsläpp av kväveoxider och partiklar. Det gör att Europas storstäder har fortsatt dålig luft och problem med hälsovådlig smog. EU uppskattar att över 300 000 européer dör i förtid på grund av luftföroreningar och dieseln är den största boven.

Sedan länge har EU arbetat med lokala miljözoner som ställer krav på utsläppsstandard, sådana finns till exempel i alla svenska större städer. Men skarpare besked om förbudszoner kommer nu allt tätare. Ett par huvudstäder meddelade i höstas att de inom några år helt förbjuder dieselmotorer.

Nyligen tröttnade Sveriges mest namnkunnige motorjournalist Di:s Håkan Matson på fordonsindustrins dieselfusk och föreslog ett förbud. Och häromveckan väckte Oslo uppmärksamhet med ett akut kortvarigt förbud. Det kanske mest intressanta är hur städer snarare än länder, världen över, tvingar fram hårdare krav på fordonsindustrin. Troligen blir det så även i Sverige.

Ska Volvos värde vara, särskilt som blivande börsbolag, bör företagsledningen vara mycket tydlig med att kunderna ska kunna använda sina bilar. Att köra förbränningsmotor i stan kommer snart att bli som att röka inomhus.

PM Nilsson, Dagens Industri

LINFÄRJAN GERD GÅR FRÅN DIESEL TILL EL

Sverige har fått sin fjärde elkabeldrivna linfärja. Tekniken är svenskutvecklad och de fyra färjorna är troligen unika i världen.

Kornhallsleden mellan Göteborg och Kungälv är Sveriges mest trafikerade linfärjeled. Förra året transporterade färjan 730 000 bilar.

Färjan Gerd, som kör den 200 meter långa sträckan, är en så kallad linfärja, vilket innebär att den inte navigerar utan kör längs en vajer.

Tidigare har Gerd gått på diesel. Men nu har färjan konverterats till eldrift och kommer att drivas av två elmotorer.

Färjerederiet tycker att elkabeltekniken har flera fördelar. Den möjliggör fossilfri drift, är näst intill ljudlös och ger en förbättrad arbetsmiljö ombord.

Ny Teknik

Grundläggande miljöutbildning –16 mars 2017

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen är godkänd enligt Göteborgs stads Miljödiplomering (Svensk Miljöbas).

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Kommunikation för miljö och hållbar utveckling – våren 2017

En stark och trovärdig hållbarhetsprofil är i dag en avgörande framgångsfaktor för många företag och organisationer. Men hur går man tillväga – vad är tillåtet och otillåtet i marknadsföringen, vilka krav ställer omvärlden och hur lyckas man på bästa sätt förmedla att man har ett seriöst hållbarhetsarbete till medarbetare, kunder och andra intressenter.

Ett seminarium med workshop. Se vår hemsida för närmare detaljer

www.ekosofia.se

Parisavtalet – risker och möjligheter för företag

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FNs klimatavtal i Paris. Vi redovisar de viktigaste överenskommelserna och besluten, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

Agenda 2030 – FNs globala hållbara utvecklingsmål

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FNs mål för hållbar utveckling.

Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

– Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna, säger Ban Ki-moon, dåvarande generalsekreterare i FN.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se